

ผ้าซิ่นก่าน : ผ้ามัดหมี่ในวัฒนธรรมแบบไทลื้อเมืองน่าน

ผ้าซิ่นก่าน เป็นผ้าซิ่น ที่พบมากที่บ้านดอนไชย อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ทอขึ้นด้วยภูมิปัญญาของชาวพื้นเมืองเมืองน่านตามอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่ได้สืบทอดจากกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อ ผ้าซิ่นก่านทอด้วยกรรมวิธีมัดหมี่ หรือที่ในภาษาถิ่นพื้นเมืองเรียกว่า “มัดก่าน” หรือ “คาคก่าน” ซึ่งหมายถึง การมัดหมี่ นั่นเอง ลักษณะของผ้าซิ่นก่าน เป็นผ้าซิ่นเย็บสองตะเข็บแบบไทลื้อ (ซึ่งแตกต่างจากผ้าซิ่นมัดหมี่ในวัฒนธรรมของชาวอีสานที่เย็บแบบตะเข็บเดียว) มีลวดลายจากการมัดก่าน หรือมัดหมี่ทั้งแบบมัดก่านตลอดทั้งผืนผ้าเย็บต่อหัวซิ่นและตีนซิ่นด้วยผ้าพื้นสีแดง และแบบมัดก่าน หรือมัดหมี่พุ่งสลับร่วมกับลายที่ใช้เทคนิคการขีด ลายมุกหรือลายริ้วสีต่างๆ ทำให้เกิดลวดลายเป็นริ้วแบบลายขวางบนตัวซิ่น สีที่นิยมของผ้าซิ่นก่าน เช่น สีม่วง สีน้ำเงิน สีดำ สีชมพู สีบานเย็น เป็นต้น ถือเป็นเอกลักษณ์ของผ้าซิ่นก่านแบบวัฒนธรรมไทลื้อเมืองน่านจนถึงปัจจุบันนี้

